

Κάθε Παρασκευή το επιστημονικό επιτελείο του φροντιστηρίου “ΕΝΑ” θα δημοσιεύει πρωτότυπα προτεινόμενα θέματα για την προετοιμασία των υποψηφίων της Γ΄ Λυκείου

**ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

A. Να μεταφράσετε τα παρακάτω αποσπάσματα:

“Tam prope a muris habemus hostem! Itaque cavete periculum, tutamini patriam. Opibus urbis nolite confidere. Fiduciam, quae nimia vobis est, deponite. Neminem credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis. Mementote rem publicam in extremo discrimine quondam fuisse!” Statimque sumptum est Punicum bellum tertium, quo Carthago deleta est.

Quorum auctoritatem secuti multi, non solum improbi verum etiam imperiti, si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent. Nunc intellego, si iste in Manliana castra pervenerit, quo intendit, neminem tam stultum fore, qui non videat coniurationem esse factam, neminem tam improbum, qui non fateatur.

(Μονάδες 40)

B. Παρατηρήσεις

1.α. Να γράψετε τους τύπους που σας ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις (στις αντωνυμίες να αναγνωρισθεί και το είδος τους):

muris: αφαιρετική ενικού

opibus: γενική πληθυντικού

periculum: αιτιατική πληθυντικού

neminem: αφαιρετική ενικού ουδετέρου

ipsi: αιτιατική ενικού

hunc: δοτική ενικού

coniurationem: γενική πληθυντικού

iste: αιτιατική ενικού ουδετέρου

(Μονάδες 8)

β. Να γράψετε για καθεμιά από τις παρακάτω συνεκφορές τους τύπους που σας ζητούνται:

extremo discrimine: κλητική στον άλλο αριθμό

bellum tertium: αφαιρετική ενικού

(Μονάδες 2)

γ. extremo: να γράψετε τα παραθετικά του επιρρήματος

multi: να γράψετε το συγκριτικό του επιθέτου στο ουδέτερο γένος στην ίδια πτώση

stultum: να γράψετε τα παραθετικά του επιθέτου στη αιτιατική πληθυντικού του ουδετέρου

(Μονάδες 6)

2.α. tutamini: να γράψετε τα απαρέμματα λαμβάνοντας υπόψη το υποκείμενο

intendit: να γραφούν όλες οι μετοχές στην ονομαστική ενικού λαμβάνοντας υπόψη το υποκείμενο

(Μονάδες 6)

β. Να γράψετε για καθένα από τα παρακάτω ρήματα τους τύπους που σας ζητούνται:

confidere: α' πληθυντικό οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα

deponite: β' ενικό οριστικής παρακειμένου

nolite: γ' ενικό υποτακτικής ενεστώτα

fuisse: γ' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα

animadvertissem: τον ίδιο τύπο στην ενεργητική περιφραστική συζυγία

pervenerit: β' ενικό υποτακτικής παρατατικού

factam: γ' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα

fateatur: β' πληθυντικό υποτακτικής παρακειμένου

Όπου δεν διευκρινίζεται, να γράψετε τους τύπους που σας ζητούνται στην ίδια φωνή και να λάβετε υπόψη το γένος του υποκειμένου.

(Μονάδες 8)

3.α. tutamini patriam: Να επαναδιατυπώσετε τη φράση, ώστε να δηλώνει αυτό που πρέπει να γίνει και με τους δύο τρόπους.

(Μονάδες 5)

β. Nunc intellego neminem tam stultum fore, qui non videat coniurationem esse factam. Να αναγνωρίσετε τη

δευτερεύουσα πρόταση της περιόδου και να τη συμπτύξετε σε μετοχή.

(Μονάδες 5)

γ. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους: **opibus, vobis, patriae, improbi, coniurationem.**

(Μονάδες 5)

4.α. **Neminem credideritis patriae consulturum esse:** Να μεταφέρετε τη φράση στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση **Cato incitat patres** και **Cato incitavit patres.**

(Μονάδες 8)

β. **Nunc intellego, si iste in Manliana castra pervenerit, quo intendit, neminem tam stultum fore, qui non videat coniurationem esse factam, neminem tam improbum, qui non fateatur.** Να μεταφέρετε τη φράση στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση από τη φράση **Cicero dixit.**

(Μονάδες 7)

Α Π Α Ν Τ Η Σ Ε Ι Σ

Α . Μ ε τ ά φ ρ α σ η

«Τόσο κοντά στα τείχη μας έχουμε τον εχθρό! Φυλαχθείτε λοιπόν από τον κίνδυνο και προστατεύστε την πατρίδα. Μη στηρίζετε στις δυνάμεις της Ρώμης. Να αποβάλετε την υπερβολική σας αυτοπεποίθηση. Μην πιστέψετε πως θα ενδιαφερθεί κανείς για την πατρίδα, αν εσείς οι ίδιοι δεν φροντίσετε γι' αυτήν. Θυμηθείτε πως κάποτε η πατρίδα μας βρέθηκε στον έσχατο κίνδυνο!».Κι αμέσως (οι Ρωμαίοι) ξεκίνησαν τον τρίτο Καρχηδονιακό πόλεμο, που στη διάρκειά του καταστράφηκε η Καρχηδόνα.

Ενεργώντας κάτω από την επιρροή αυτών πολλοί (άλλοι), όχι μόνον αχρείοι αλλά και άπειροι, αν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν πως ενέργησα σκληρά και τυραννικά. Τώρα όμως καταλαβαίνω πως αν αυτός φτάσει στο στρατόπεδο του Μανλίου, όπου κατευθύνεται, δε θα υπάρξει κανείς τόσο

ανόητος, ώστε (που) να μην βλέπει ότι έγινε συνωμοσία, κανείς τόσο αχρείος που να μην το ομολογεί.

B. Παρατηρήσεις

1.α. muro

orum

pericula

nulla re

ipsum

huic

coniurationum

istud

β. extrema discrimina

bello tertio

γ.

extere / exterius / extreme & extremum

plura & pluria

stultiora / stultissima

2.α. tutari / tutaturos esse / tutatos esse / tutatos fore

intendens / intenturus & intensus / intentus & intensus

β. confisi erimus

deposuisti

nolit

sunto

animadversurus fuissem

pervenires

fiunt

fassi sitis

3.α. Patriam tutari debetis

Patria tutanda est vobis

β. δευτερεύουσα αναφορική – συμπερασματική πρόταση με όρο αναφοράς το neminem, σε θέση επιρρηματικού

προσδιορισμού του συμπεράσματος στο απαρέμφατο fore. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία qui non (=ut non), γιατί είναι αρνητική. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το συμπέρασμα στη λατινική θεωρείται πάντα μια υποκειμενική κατάσταση. Συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα, γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (intellego ... fore) και δηλώνει το σύγχρονο. Στην κύρια πρόταση προΐδεάζει το tam.

Nunc intellego neminem tam stultum fore non videntem coniurationem esse factam.

γ. oribus: αφαιρετική οργανική του μέσου στο confidere

vobis: δοτική προσωπική κτητική από το est.

patriae: δοτική προσωπική χαριστική από το consulueritis

improbi: παράθεση στο multi

coniurationem: υποκείμενο στο esse factam,
(ετεροπροσωπία)

4.α. Cato incitat patres ne credant quemquam patriae consulturum esse.

Cato incitavit patres ne crederent quemquam patriae consulturum esse.

β. Cicero dixit se tunc intellegere, si ille in Manliana castra pervenisset, quo intenderet, neminem tam stultum fore, qui non videret coniurationem esse factam, neminem tam improbum, qui non fateretur.

Επιμέλεια: Πετρομελίδης Βασίλης, Μπουζίκας Βαλάντης, Μαρκοβίτη Τζένη